Lietas arhīva Nr. A42-00558-19/36
ECLI:LV:ADRJJTN:2019:0123.A420225618.4.S

**SPRIEDUMS**
**Latvijas tautas vārdā**

Jelgavā 2019.gada 23.janvārī

Administratīvā rajona tiesa šādā sastāvā:
tiesnese S. Ozola,

rakstveida procesā izskatīja administratīvo lietu, kas ierosināta pēc pieteicēja /pers. A/ pieteikuma par biedrības "Latvijas Samariešu apvienība" ārstu komisijas 2018.gada 18.maija lēmuma (atzinuma), kurā konstatētas medicīniskās pretindikācijas transportlīdzekļa vadīšanai, un Veselības inspekcijas 2018.gada 3.septembra lēmuma Nr.1.3-2/15428/39 atzīšanu par prettiesisku.

**Aprakstošā daļa**

[1] Pieteicējs 2018.gada 18.maijā vērsās biedrības "Latvijas Samariešu apvienība" ārstu komisijā (turpmāk – ārstu komisija), lai veiktu kārtējo veselības pārbaudi transportlīdzekļu vadītājiem Ministru kabineta 2011.gada 6.decembra noteikumu Nr.940 "Noteikumi par veselības pārbaudēm transportlīdzekļu vadītājiem un personām, kuras vēlas iegūt transportlīdzekļu vadītāju kvalifikāciju, kā arī par pirmstermiņa veselības pārbaudes izdevumu segšanas kārtību" (turpmāk – noteikumi Nr.940) noteiktajā kārtībā.

Ar ārstu komisijas 2018.gada 18.maija lēmumu (atzinumu) atzīts, ka pieteicēja veselības pārbaudē ir konstatētas medicīniskās pretindikācijas transportlīdzekļa vadīšanai.

Pieteicējs ārstu komisijas 2018.gada 18.maija lēmumu apstrīdēja Veselības inspekcijā.

Nesagaidot Veselības inspekcijas lēmumu, pieteicējs ar pieteikumu par ārstu komisijas 2018.gada 28.maija lēmumu vērsās tiesā. 2018.gada 2.jūlijā, konstatējot, ka pieteicējs ir ievērojis lietas iepriekšējās ārpustiesas izskatīšanas kārtību, tika ierosināta administratīvā lieta.

[2] Ar Veselības inspekcijas vadītāja 2018.gada 3.septembra lēmumu Nr.1.3-2/15428/39 (turpmāk – 3.septembra lēmums) ārstu komisijas 2018.gada 18.maija lēmums atstāts negrozīts.

Lēmumā konstatēts turpmāk minētais.

[2.1] Ārstu komisija 2018.gada 18.maijā veica pieteicēja kārtējo transportlīdzekļa vadītāja veselības pārbaudi saskaņā ar noteikumiem Nr.940.

Pārbaudes rezultātā ārstu komisija pieņēma lēmumu, ar kuru pieteicējam tika konstatētas medicīniskās pretindikācijas transportlīdzekļa vadīšanai. Ārstu komisijas lēmumā cita starp tika norādīts, ka medicīniskās pretindikācijas nosaka ārstniecības persona, kas saskaņā ar Ārstniecības likuma 38.pantu savā profesionālajā darbā ir brīvs un tiesīgs dot atzinumu par pacienta veselības stāvokli atbilstoši savai profesionālajai kompetencei. Informāciju par konstatētajām pretindikācijām iespējams iegūt, sniedzot rakstisku pieprasījumu Pacientu tiesību likuma un Fizisko personu datu aizsardzības likuma noteiktajā kartībā.

[2.2] Kā izriet no lietas materiāliem (medicīniskā dokumentācija, ieraksts transportlīdzekļu vadītāju reģistrā), pieteicējam saskaņā ar Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 149.[15] panta ceturto daļu 2004.gada 6.septembrī tika uzlikts aizliegums iegūt transportlīdzekļu vadīšanas tiesības uz diviem gadiem, t.i., no 2004.gada 6.septembra līdz 2006.gada 5.septembrim. Ārstu komisija, vadoties no noteikumu Nr.940 8.1.apakšpunkta, pieprasīja no pieteicēja ārstējošā narkologa atzinumu.

Pieteicējs iesniedza ārstu komisijai VSIA "Slimnīca "Ģintermuiža"" izrakstu no pacienta medicīniskās kartes, kurā pieteicējam tika norādīta diagnoze F10.2 "Psihiski un uzvedības traucējumi alkohola lietošanas dēļ, atkarības sindroms", kā arī sniegta papildu informācija par pieteicēja stāšanos uzskaitē 2005.gadā, par atskurbtuves izmantošanu 2016.gada 23.jūnijā, vēršanos pie palīdzības 2017.gada 16.oktobrī, kā arī informācija, ka pieteicējs narkologu apmeklē neregulāri.

Ņemot vērā minēto, ārstu komisija atbilstoši savai kompetencei un noteikumu Nr.940 deleģējumam, konstatēja pieteicējam medicīniskās pretindikācijas transportlīdzekļa vadīšanai: "Alkohola atkarība vai pārmērīga, kaitējoša lietošana. Transportlīdzekli atļauts vadīt tikai pēc ārstēšanās un objektīvi pierādīta viena gada atturības perioda."

[2.3] Ārstu komisija ir ņēmusi vērā VSIA "Slimnīca "Ģintermuiža"" izrakstu no pacienta medicīniskās kartes, kurā pieteicējam tika norādīta diagnoze F10.2 "Psihiski un uzvedības traucējumi alkohola lietošanas dēļ, atkarības sindroms". Līdz ar to ārstu komisijai bija pamats konstatēt pieteicējam šādas medicīniskās pretindikācijas transportlīdzekļa vadīšanai: "Alkohola atkarība vai pārmērīga, kaitējoša lietošana. Transportlīdzekli atļauts vadīt tikai pēc ārstēšanās un objektīvi pierādīta viena gada atturības perioda" (noteikumu Nr.940 1.pielikuma III daļas 8.punkts "Alkohola, narkotisko vai psihotropo vielu (izņemot tabaku) pārmērīga, kaitējoša lietošana vai atkarība").

[2.4] Iepazīstoties ar ārstu komisijas lēmumu, inspekcija secināja, ka tajā netika iekļauts administratīvā akta pamatojums. Ārstu komisijas lēmumā tika konstatētas medicīniskās pretindikācijas transportlīdzekļa vadīšanai, taču netika precizēts, kādas konkrēti ir šīs pretindikācijas. Apstākļi, kas bija par pamatu pretindikācijas konstatēšanai, netika minēti, jo ārstu komisijas lēmumā nav atsauce uz medicīnisko dokumentāciju. Līdz ar to apstrīdēšanas iesniegumā pieteicējs maldīgi uzskatīja, ka pretindikācijas ir saistītas ar acu traumu un roku mikrotraumām, nevis ar alkohola atkarību, tādējādi pieteicējam netika nodrošināta iespēja izteikt par šo faktu savu viedokli un argumentus.

[2.5] Inspekcija secināja, ka ārstu komisija ir pārkāpusi procesuālo tiesību normu, t.i., nav piemērojusi Administratīvā procesa likuma 67.panta otrās daļas 6.punktu, taču šāds pārkāpums nav novedis pie lietas nepareizas izskatīšanas, jo apstāklis, ka pieteicējam netika nodrošināta iespēja izteikt savu viedokli un argumentus šajā lietā, nav ietekmējis faktu, ka pieteicējam ir noteikta diagnoze F10.2 "Psihiski un uzvedības traucējumi alkohola lietošanas dēļ, atkarības sindroms", kas ir medicīniskās pretindikācijas noteikšanas pamats. Līdz ar to administratīvā akta pamatojuma neiekļaušana ārstu

komisijas lēmumā ir administratīvā akta trūkums, nevis būtisks procesuālo normu pārkāpums.

[3] Pieteicējs Administratīvajā rajona tiesā iesniedza pieteikumu par ārstu komisijas 2018.gada 18.maija lēmuma atzīšanu par prettiesisku un pieteikuma papildinājumu par Veselības inspekcijas 2018.gada 3.septembra lēmuma atzīšanu par prettiesisku.

Pieteikumā un pieteikuma papildinājumā norādīti turpmāk minētie argumenti.

[3.1] Veselības pārbaudē konstatētās pretindikācijas transportlīdzekļa vadīšanai nav pamatotas, jo acu apskate veikta pēc acu traumas. Pieteicējs strādā fizisku darbu, tāpēc ir daudz mikrotraumas, kā arī paliekošas rētas uz elkoņiem. Pieteicējs paralēli strādā divos objektos, veicot iekšējos elektromontāžas darbus. Pieteicējam darbs bez transportlīdzekļa vadītāja apliecības nav iespējams.

[3.2] Veselības inspekcijas 3.septembra lēmumu pieteicējs uzskata par nepamatotu, kā arī to, ka inspekcija, izskatot pieteicēja iesniegumu, ir pieļāvusi būtiskus procesuālo un materiālo tiesību normu pārkāpumus.

Inspekcija, izskatot pieteicēja 2018.gada 29.maija apstrīdēšanas iesniegumu par ārstu komisijas 2018.gada 18.maija lēmumu, ar kuru pieteicējam tika liegta iespēja atjaunot transportlīdzekļa vadīšanas tiesības, konstatēja ārsta komisijas lēmumā vairākus procesuālos pārkāpumus, taču, neskatoties uz to, atstāja to negrozītu. Inspekcija secināja, ka ārstu komisijas lēmumā pieļautie pārkāpumi nav par pamatu, lai atzītu administratīvo aktu par prettiesisku, jo tas nav ietekmējis komisijas lēmumu pēc būtības Līdz ar to pieteicējs uzskata, ka tā rezultātā ir papildināti sākotnējā lēmumā izdarītie secinājumi, papildinot tos ar administratīvā akta pamatojumu. Pieteicējs uzskata, ka administratīvā akta argumentu maiņa un pamatojuma papildināšana pēc būtības ir pamats, lai atceltu nepamatotu administratīvo aktu.

[3.3] Inspekcija nav noskaidrojusi pieteicēja viedokli, bet pieņēmusi pieteicējam nelabvēlīgu lēmumu, pārkāpjot administratīvā akta izdošanas procesuālos priekšnoteikumus. Pieteicējs atsaucies uz judikatūrā paustajām atziņām par uzklausīšanas pienākuma neizpildīšanas sekām.

[3.4] Pieteicējs uzskata, ka lietā nav ievērots objektīvās izmeklēšanas princips un nav noskaidroti patiesie lietas apstākļi.

Ārstu komisija 2018.gada 18.maija lēmumā ir atsaukusies uz pieteicējam konstatētajām medicīniskajām pretindikācijām transportlīdzekļa vadīšanai, nenorādot konkrēti, kādi apstākļi bijuši par pamatu nelabvēlīga lēmuma pieņemšanai, kā arī faktisko apstākļu noskaidrošanai nav iegūti un novērtēti pierādījumi.

Kā redzams, inspekcija, izvērtējot pieteicējam nelabvēlīgo ārsta komisijas lēmumu, ir pamatojusies uz pierādījumiem, kurus atzinusi par pietiekamiem, lai uzskatītu ārstu komisijas lēmumu par tiesisku. Pieteicējs vērš uzmanību, ka minētie pierādījumi nav pietiekams pamats, lai pieņemtu nelabvēlīgu lēmumu. Pieteicējam liegums vadīt transportlīdzekli termiņā uz diviem gadiem tika noteikts 2004.gada 6.septembrī, līdz ar to minētais liegums nevar būt par pamatu atteikumam atjaunot transportlīdzekļa vadīšanas tiesības. Savukārt 2017.gada 16.oktobrī vēršanās pēc palīdzības pie ārsta nav saistīta ar ārsta komisijas atzinumā norādītajām pretindikācijām, kuras būtu vērā ņemamas, vērtējot jautājumu par iespējām vadīt transporta līdzekli.

Pieteicējs vairākkārt ir vērsies pie ārsta /pers. E/, lai noskaidrotu kārtību, kāda ir jāievēro, lai būtu iespēja iziet veselības pārbaudi, kura nepieciešama transportlīdzekļa vadītāja tiesību atjaunošanai. 2018.gada 3.augustā atbilstoši ārsta norādījumiem pieteicējs ir veicis izmeklējumus, kuri pierāda, ka nepastāv ārstu komisijas norādītās medicīniskās pretindikācijas transportlīdzekļa vadīšanai.

[4] Veselības inspekcija rakstveida paskaidrojumā par pieteikumu norāda, ka pieteikums atzīstams par nepamatotu un lūdz tiesu to noraidīt, pamatojoties uz 3.septembra lēmumā ietverto pamatojumu. Papildus norādīti šādi iebildumi pret pieteikumu:

[4.1] Inspekcija norāda, ka veselības pārbaude transportlīdzekļa vadītājiem ir ar konkrētu uzstādījumu, tā nav veselības stāvokļa detalizēta izvērtēšana. Veselības pārbaužu (tostarp kārtējo) mērķis ir izvērtēt transportlīdzekļa vadītāja veselības stāvokli un noteikt, vai transportlīdzekļa vadītājam nav noteikumu Nr.940 1.pielikumā minēto medicīnisko pretindikāciju transportlīdzekļa vadīšanai.

[4.2] Inspekcija saskaņā ar Ārstniecības likuma 10.pantu nepieņem, negroza un neatceļ ārstniecības iestāžu vai to struktūrvienību lēmumus. Līdz ar to atcelt vai grozīt ārstu komisijas lēmumu un atzīt, ka pieteicējam nav pretindikāciju transportlīdzekļa vadīšanai, inspekcija nav tiesīga.

[4.3] Noteikumu Nr.940 13.[1] punktā noteikts, ka transportlīdzekļa vadītājam, kurš sodīts par transportlīdzekļa vadīšanu alkohola ietekmē vai reibumā, veic pārbaudi pie narkologa, lai izvērtētu nepieciešamību nodrošināt narkoloģisko ārstēšanu. Ja narkologs transportlīdzekļa vadītājam konstatē kādu no noteikumu 1.pielikuma III nodaļā minēto medicīnisko pretindikāciju transportlīdzekļa vadīšanai, transportlīdzekļa vadīšanas tiesības var atgūt tikai pēc ārstēšanās, objektīvi pierādot vismaz vienu gadu stabilu remisiju, ko apliecina ārstējošā narkologa atzinums.

Inspekcija norāda, ka pieteicējs kopš 2004.gada 6.septembra, iespējams, nav izpildījis noteikumu Nr.940 13.[1] punktā noteikto, līdz ar to nav atguvis transportlīdzekļa vadīšanas tiesības.

[4.4] Tāpat inspekcija norāda, ka lēmumā norādītā informācija ir iegūta no pieteicēja medicīniskās dokumentācijas, un inspekcijai nav pamata apšaubīt pieteicēja medicīniskajā dokumentācijā norādīto, kā arī inspekcija nav tiesīga atcelt ārstniecības personas noteikto diagnozi.

Slēdzienu par pacienta atkarības problēmu var sniegt tikai narkologs. Ja ārsts – narkologs transportlīdzekļa vadītājam konstatē kādu no noteikumu Nr.940 1.pielikuma III nodaļā minētajām medicīniskajām pretindikācijām transportlīdzekļa vadīšanai, tad transportlīdzekļa vadīšanas tiesības var atgūt tikai pēc ārstēšanās, objektīvi pierādot vismaz vienu gadu stabilu remisiju – stabilu atturēšanos no alkohola lietošanas viena gada garumā, ko apliecina ārstējoša ārsta – narkologa atzinums.

[4.5] Ārstu komisijai ir jākonstatē, vai personas veselības stāvoklis ir atbilstošs transportlīdzekļa vadīšanai un vai konstatējamas noteikumu Nr.940 1.pielikumā noteiktās pretindikācijas transportlīdzekļa vadīšanai.

Ārstu komisija pieprasīja no pieteicēja iesniegt ārstējoša ārsta (narkologa) atzinumu. No VSIA "Slimnīca "Ģintermuiža"" izraksta no medicīniskās kartes redzams, ka pieteicējam ir noteikta diagnoze F10.2 "Psihiski un uzvedības traucējumi alkohola lietošanas dēļ, atkarības sindroms", kā arī sniegta papildu informācija par pieteicēja stāšanos uzskaitē 2005.gadā, par atskurbtuves izmantošanu 2016.gada 23.jūnijā un par vēršanos pēc palīdzības 2017.gada 16.oktobrī, kā arī informācija par to, ka pieteicējs narkologu apmeklē neregulāri.

Ņemot vērā šādu informāciju, ārstu komisijai bija pamats konstatēt pieteicējam medicīniskās pretindikācijas transportlīdzekļa vadīšanai.

[5] Biedrība "Latvijas Samariešu apvienība" rakstveida paskaidrojumā par pieteikumu norāda, ka to neatzīst un uzskata par nepamatotu.

2018.gada 18.maijā, veicot pieteicēja kārtējo veselības pārbaudi, ārsts narkologs izvērtēja pieteicēja pašrocīgi aizpildīto "Alkohola lietošanas traucējumu identifikācijas testu", anamnēzes un narkoloģiskās izmeklēšanas rezultātus, kā arī, ņemot vērā transportlīdzekļu vadītāja reģistrā veikto ierakstu par 2004.gadā uzlikto aizliegumu vadīt transportlīdzekli, konstatēja nepieciešamību izmantot noteikumu Nr.940 8.1.apakšpunktā ietvertās tiesības un lūgt pieteicēju iesniegt ārstējošā narkologa atzinumu.

Pieteicējs iesniedza VSIA "Slimnīca "Ģintermuiža"" izrakstu no medicīniskās kartes, kurā pieteicējam tiek norādīta diagnoze F10.2 "Psihiski un uzvedības traucējumi alkohola lietošanas dēļ, atkarības sindroms", kā arī sniegta papildus informācija par stāšanos uzskaitē 2005.gadā, par atskurbtuves izmatošanu 2016.gada 23.jūnijā, vēršanos pēc palīdzības 2017.gada 16.oktobrī, kā arī informācija par to, ka pieteicējs narkologu apmeklē neregulāri.

Ņemot vērā minēto, narkologs atbilstoši savai profesionālajai kompetencei un noteikumu Nr.940 deleģējumam, konstatēja pieteicējam

pretindikācijas transportlīdzekļa vadīšanai atbilstoši noteikumu Nr.940 1.pielikuma 3.daļas 8.punktam "Alkohola atkarība vai pārmērīga, kaitējoša lietošana", kas nosaka, ka transportlīdzekli atļauts vadīt tikai pēc ārstēšanās un objektīvi pierādīta viena gada atturības perioda. Pieteicējam tika izsniegts izraksts no veselības pārbaudes kartes, kas adresēts narkologam pēc dzīves vietas ar lūgumu veikt pieteicēja ārstēšanu un novērošanu. Pieteicējam tika izsniegta arī informācija par pretindikāciju esību un informācija par sūdzību iesniegšanas kārtību.

Pieteicēja pieteikumā minētās hipotētiskās kontrindikācijas – acu traumas, mikrotraumas, ēde un rētas uz rokām, veselības pārbaudes kartē nav fiksētas kā kontrindikācijas transportlīdzekļa vadīšanai un tām nav saistības ar viņam konstatētajām pretindikācijām transportlīdzekļa vadīšanai. Tomēr, zinot patiesās pretindikācijas, šādu pieņēmumu izvirzīšana no pieteicēja puses, liecina par vēlmi maldināt tiesu.

**Motīvu daļa**

[6] Tiesa konstatē, ka lietā pastāv strīds, vai transportlīdzekļu vadītāju kārtējās veselības pārbaudē pieteicējam pamatoti konstatētas medicīniskās pretindikācijas transportlīdzekļa vadīšanai.

[7] Saskaņā ar Ceļu satiksmes likuma 30.[1] panta pirmo daļu veselības pārbaudē konstatēto transportlīdzekļa vadītāja veselības stāvokļa atbilstību attiecīgās kategorijas transportlīdzekļa vadīšanai apliecina informācija, ko ārstniecības iestāde ievadījusi transportlīdzekļu un to vadītāju valsts reģistrā. Minētā panta septītā daļa noteic, ka kārtību, kādā tiek veiktas veselības pārbaudes transportlīdzekļu vadītājiem, nosaka Ministru kabinets.

Noteikumi Nr.940 cita starp nosaka kārtību, kādā veic veselības pārbaudes transportlīdzekļu vadītājiem, kā arī medicīniskās pretindikācijas transportlīdzekļa vadīšanai.

Noteikumu Nr.940 3.punkts paredz, ka veselības pārbaudes mērķis ir izvērtēt transportlīdzekļa vadītāja veselības stāvokli un noteikt, vai transportlīdzekļa vadītājam nav šo noteikumu 1.pielikumā minēto medicīnisko pretindikāciju transportlīdzekļa vadīšanai.

Atbilstoši noteikumu Nr.940 8.1.apakšpunktam kārtējās veselības pārbaudes laikā ārsts vai ārstu komisija izvērtē transportlīdzekļa vadītāja veselības stāvokli un medicīniskās pretindikācijas transportlīdzekļa vadīšanai un, ja nepieciešams, nosūta transportlīdzekļa vadītāju veikt papildu izmeklējumus, pieprasa citu specialitāšu ārstu atzinumus vai nosūta uz ārstu komisiju. Ārsts ņem vērā psihiatra un narkologa atzinumu par transportlīdzekļa vadītāja veselības stāvokli.

Savukārt noteikumu Nr.940 13.[1] punkts noteic, ka transportlīdzekļa vadītājam, kurš sodīts par transportlīdzekļa vadīšanu alkohola, narkotisko vai citu apreibinošo vielu ietekmē vai reibumā, veic pārbaudi pie narkologa, lai izvērtētu nepieciešamību nodrošināt narkoloģisko ārstēšanu. Ja narkologs transportlīdzekļa vadītājam konstatē kādu šo noteikumu 1. pielikuma III nodaļā minēto medicīnisko pretindikāciju transportlīdzekļa vadīšanai, transportlīdzekļa vadīšanas tiesības var atgūt tikai pēc ārstēšanās, objektīvi pierādot vismaz vienu gadu stabilu remisiju, ko apliecina ārstējošā narkologa atzinums. Atzinumu persona iesniedz specializētajā medicīniskajā komisijā.

Tātad minētās tiesību normas nosaka kārtību, kādā veic veselības pārbaudes transportlīdzekļu vadītājiem, kā arī kārtību, kādā risināmi jautājumi saistībā ar veselības pārbaudēm, tai skaitā, kādas ir medicīniskās pretindikācijas transportlīdzekļa vadīšanai un vadīšanas tiesību atgūšanas kārtība vadītājiem, kuriem tiesības atņemtas par braukšanu alkohola reibumā.

[8] No lietas materiāliem konstatējams, ka ārstu komisija, 2018.gada 18.maijā veicot pieteicēja veselības pārbaudi, konstatēja, ka pieteicējs iepriekš (2004.gadā) ir vadījis transportlīdzekli alkohola reibumā, ka pieteicējam ir bijis transportlīdzekļu vadīšanas tiesību aizliegums līdz 2006.gadam, ka iepriekš veiktajās (2006. un 2015.gadā) veselības pārbaudēs izziņas izsniegtas uz vienu gadu, jo bijusi nepieciešama novērošana pie narkologa. Ņemot vērā minēto, pieteicējam pieprasīts iesniegt izziņu (atzinumu) no narkologa pēc pieteicēja deklarētās dzīvesvietas par narkoloģisko ārstēšanos.

Pieteicējs iesniedza VSIA "Slimnīca "Ģintermuiža"" 2018.gada 18.maija izrakstu no pacienta medicīniskās kartes, kurā norādīta diagnoze F10.2 ("Psihiski un uzvedības traucējumi alkohola lietošanas dēļ, atkarības sindroms"), kā arī sniegts atzinums, ka pieteicējs slimnīcas narkoloģijas uzskaitē ir no 2005.gada, pēdējo reizi pēc palīdzības vērsies 2017.gada 16.oktobrī, narkologu apmeklē neregulāri 1-2 reizes gadā, 2016.gada 23.maijā atradies atskurbtuvē.

Ārstu komisija, veicot tās rīcībā esošās informācijas un pieteicēja alkohola lietošanas traucējumu identifikācijas testa pārbaudi, veselības pārbaudē atzina, ka nav pierādīts viena gada atturības periods un ka nepieciešama ārstēšanās pie narkologa, ka pieteicējam ir konstatējamas medicīniskās pretindikācijas pēc noteikumu Nr.940 [1.pielikuma] III daļas 8.punkta. Pieteicējam izsniegts ārstu komisijas 2018.gada 18.maija izraksts narkologam par to, ka pieteicējam ir konstatētas medicīniskās pretindikācijas transportlīdzekļa vadīšanai uz vienu gadu un nepieciešama novērošana un ārstēšana.

Vienlaikus ārstu komisija 2018.gada 18.maijā izdeva lēmumu, ar kuru, pamatojoties uz veikto pieteicēja veselības pārbaudi, konstatēja pieteicējam medicīniskās pretindikācijas transportlīdzekļa vadīšanai.

[9] No iepriekš norādītā secināms, ka veselības pārbaude notika ārstu komisijā pieteicēja klātbūtnē, par ko noformēts veselības pārbaudes akts un pieteicējam izsniegts izraksts iesniegšanai narkologam par veselības pārbaudē konstatētajām medicīniskajām pretindikācijām transportlīdzekļa vadīšanai, kā arī ārstu komisijas 2018.gada 18.maija lēmums.

Lietā nav strīda par to, ka pieteicējs apstrīdēja ārstu komisijas 2018.gada 18.maija lēmumu inspekcijā, kas atbilstoši Administratīvā procesa likuma 81.pantam pieņēma administratīvo aktu tā galīgajā noformējumā (3.septembra lēmums), kurā kā augstāka iestāde sniedza savu apstākļu un pierādījumu novērtējumu, atzīstot, ka ārstu komisijas 2018.gada 18.maija lēmums ir pamatots un tiesisks.

Ievērojot minēto, tiesa nesaskata, ka administratīvajā procesā iestādē (ārstu komisijā un inspekcijā) jebkādā veidā būtu ierobežotas vai ignorētas pieteicēja tiesības tikt uzklausītam. Pieteicēja klātbūtne ārstu komisijā pilnībā nodrošināja Administratīvā procesa likuma 62.panta pirmajā daļa paredzētās administratīvā procesa dalībnieka tiesības izteikt savu viedokli un argumentus par veselības pārbaudes norisi un tajā konstatēto. Tāpat pieteicēja tiesības izteikt savu viedokli un argumentus par jau ārstu komisijas pieņemto lēmumu nodrošinātas, pieteicējam apstrīdot šo lēmumu augstākā iestādē. Proti, ārstu komisija pirms lēmuma pieņemšanas ir pietiekami noskaidrojusi visus būtiskos jautājumus lietā, lai izdarītu secinājumus par veselības pārbaudes rezultātu.

[10] Attiecībā uz ārstu komisijas lēmuma pamatojuma trūkumu tiesa konstatē, ka pieteicējs iebilst pret to, ka inspekcija ar 3.septembra lēmumu ir papildinājusi sākotnējā lēmumā izdarītos secinājumus, papildinot to ar pamatojumu un argumentu maiņu.

Administratīvā procesa likuma 67.pants noteic administratīvā akta formu un sastāvdaļas, tostarp ir faktu konstatējums un pamatojums (*panta otrās daļas 5. un 6.punkts*), kā arī pierādījumi, uz kuriem pamatoti secinājumi (*panta trešā daļa*).

Administratīvā aktā ir jāpamato tas, kas bez pamatojuma nav zināms un saprotams. (..) Administratīvais akts jāraksta tā, lai tas būtu saprotams arī cilvēkam bez speciālām zināšanām. Saturiski pietiekami saprotams administratīvais akts ir tad, ja tas pilnībā izsaka iestādes gribu un procesa dalībnieks to

nepārprotami var uztvert. Konkretizācijas pakāpe ir atkarīga no administratīvā akta veida, izdošanas apstākļiem un mērķiem (..). Administratīvā akta pamatojumam jābūt tik garam un izvērstam, cik prasa attiecīgās lietas apstākļi. (..) Ja gadījums ir vienkāršs un ja pastāv liela varbūtība, ka lietas dalībniekam administratīvais akts būs saprotams bez īpašas skaidrošanas, pamatojums var būt īss un lakonisks (*J. Briede, 67. panta komentārs. Grām.: Administratīvā procesa likuma komentāri. A un B daļa. J. Briedes zin. red. – Rīga: Tiesu namu aģentūra, 2013, 655.-656.lpp.*).

Tiesa uzskata, ka šajā gadījumā, ņemot vērā iepriekš norādīto tiesisko regulējumu, kādā kārtībā tiek veikta veselības pārbaude un kā tiek konstatētas medicīniskās pretindikācijas transportlīdzekļa vadīšanai, administratīvā akts (ārstu komisijas lēmums) satur pietiekamu pamatojumu – konstatētos faktus un pierādījumus, ko pieteicējs kā persona, kas ar savu klātbūtni piedalījās veselības pārbaudē, nepārprotami varēja uztvert (saprast). Proti, ārstu komisijas lēmums ne tikai tika noformēts rakstveidā, bet tas un tā procesā iegūtie pierādījumi un izdarītie ārstu secinājumi nepārprotami tika darīti zināmi pieteicējam mutvārdos, komunicējot ar ārstu komisiju veselības pārbaudes laikā, kā arī fiksējot tos citos ar veselības pārbaudi noformētajos dokumentos (veselības pārbaudes aktā un izrakstā narkologam).

Administratīvā akta pamatojums var būt ietverts vairākos dokumentos. Nav būtiski, cik dokumenti veido administratīvo aktu (tā pamatojumu).

Līdz ar to nav pamata konstatēt administratīvā akta pieņemšanas procesā būtisku procesuālu pārkāpumu, ja attiecīgais tiesiskais regulējums paredz, ka konkrētos apstākļus var konstatēt, fiksējot tos vairākos dokumentos.

[11] Turklāt nepamatoti ir pieteicēja iebildumi par to, ka augstāka iestāde – inspekcija lietā būtu konstatējusi jaunus apstākļus un nepareizi novērtējusi pierādījumus, tādējādi mainot sākotnējā administratīvā akta pamatojumu.

Administratīvā procesa likuma 150.panta otrajā daļā noteikts, ka iestāde var atsaukties tikai uz tiem pamatojumiem, kuri minēti administratīvajā aktā. Attiecīgi Administratīvā procesa likuma 250.panta otrajā daļā noteikts, ka tiesa, vērtējot administratīvā akta tiesiskumu, spriedumā ņem vērā tikai to pamatojumu, ko iestāde ietvērusi administratīvajā aktā.

Interpretējot iepriekš minētās normas, Senāts ir atzinis (*sk., piemēram, Senāta 2008.gada 30.jūlija sprieduma lietā Nr.SKA-461/2008 11.punktu, 2012.gada 4.jūlija sprieduma lietā Nr.SKA-196/2012 9.punktu, 2012.gada 14.septembra sprieduma lietā Nr.SKA-367/2012 9.punktu*), ka par administratīvā akta pamatojumu minēto normu izpratnē ir atzīstami apstākļi, uz kuriem administratīvais akts balstīts, nevis pierādījumi par šiem apstākļiem. Minētais izriet no Administratīvā procesa likuma 150.panta pirmās daļas, kas noteic, ka iestādei jāpierāda tie apstākļi, uz kuriem tā atsaucas kā uz savu iebildumu pamatojumu. Līdz ar to Administratīvā procesa likuma 150.panta otrā daļa un 250.panta otrā daļa liedz tiesai, skatot pieteikumu par nelabvēlīga administratīvā akta atcelšanu, pieteicējam nelabvēlīgu spriedumu pamatot ar jauniem apstākļiem, uz kuriem nav norādīts administratīvajā aktā. Tomēr tiesai ir pienākums pārbaudīt, vai iestādes norādītie apstākļi, uz kuriem administratīvais akts balstīts, patiešām pastāv. To darot, tiesa atbilstoši Administratīvā procesa likuma 150.panta pirmajai daļai var atļaut iestādei iesniegt papildu pierādījumus par administratīvā akta pamatojumā minētajiem apstākļiem.

Senāts ir arī norādījis (*sk. Senāta 2012.gada 4.jūlija sprieduma lietā Nr.SKA-196/2012 10.punktu, 2012.gada 14.septembra sprieduma lietā Nr.SKA-367/2012 10.punktu*), ka tiesa var un tai nepieciešams atļaut lietas dalībniekiem iesniegt papildu pierādījumus par iestādes lēmumā minēto pamatojumu. Pat ja lēmumā nav atspoguļoti visi pierādījumi kādam iestādes pamatojumam vai tie izvēlēti neveiksmīgi, gan iestāde, gan privātpersona tiesā var iesniegt papildu pierādījumus.

Tiesa norāda, ka ar sākotnējā ārstu komisijas lēmuma un ar inspekcijas lēmuma pamatojumu šajā lietā saprotams iestādes norādītais apstāklis, ka pieteicēja veselības pārbaudē ir konstatētas medicīniskās pretindikācijas transportlīdzekļa vadīšanai.

Savukārt pieteicēja medicīniskajā dokumentācijā ietvertās ziņas, kas iegūtas veselības pārbaudes laikā, ir pierādījumi par iepriekš minēto apstākli, uz kuru iestāde atsaukusies administratīvā akta pamatojumā.

Ņemot vērā iepriekš minēto, pieteicējs kļūdaini inspekcijas lēmumā ietvertos argumentus uzskata par sākotnējā ārstu komisijas lēmuma pamatojuma maiņu, lai arī ārstu komisija savā lēmumā nebija norādījusi uz pierādījumiem par strīda apstākli lietā.

[12] Ievērojot lietā konstatētos faktus, kas apstiprinās ar lietā esošajiem pierādījumiem par to, ka pieteicēja medicīniskā dokumentācija (narkologa atzinums) satur ziņas par pieteicējam noteiktu diagnozi F10.2 (“Psihiski un uzvedības traucējumi alkohola lietošanas dēļ, atkarības sindroms”), bet nesatur faktus par narkoloģisko ārstēšanu un objektīvi pierādītu viena gada atturības periodu, tiesai nav pamata atzīt, ka ārstu komisija pieteicēja veselības pārbaudē būtu nepareizi novērtējusi pieteicēja veselības stāvokli un neapmatoti konstatējusi medicīniskās pretindikācijas transportlīdzekļa vadīšanai.

Ņemot vērā minēto, secināms, ka ārstu komisijas lēmuma pamatā ir narkologa atzinums par pieteicēja veselības stāvokli (noteiktā diagnoze), kas atbilst noteikumu Nr.940 1.pielikuma III daļas 8.punktā noteiktajai medicīniskajai pretindikācijai (alkohola atkarība vai pārmērīga, kaitējoša lietošana) transportlīdzekļa vadīšanai.

Tiesu judikatūrā atzīts, ka ne iestāde, ne tiesa nav kompetenta pārbaudīt ārstēšanas metodes vai slimības diagnozi, ja vien tā nav noteikta acīmredzami pārkāpjot uz pierādījumiem balstītus medicīnas principus (*sk. Senāta 2008.gada 16.oktobra spriedums lietā Nr.SKA-499/2008 9. un 10.punkts*). Konkrētajā gadījumā tiesa šādus apstākļus nekonstatē un tiesai nav pamata apšaubīt medicīniskajā dokumentācijā ierakstīto informāciju.

[13] Pastāvot šādiem iepriekš konstatētajiem apstākļiem, pieteicēja pieteikums par ārstu komisijas lēmuma un inspekcijas 3.septembra lēmuma atzīšanu par prettiesisku ir pilnībā noraidāms.

**Rezolutīvā daļa**

Pamatojoties uz Administratīvā procesa likuma 246.-251.pantu un 289.-291.pantu, Administratīvā rajona tiesa

**nosprieda**

noraidīt pilnībā /pers. A/ pieteikumu par biedrības “Latvijas Samariešu apvienība” ārstu komisijas 2018.gada 18.maija lēmuma (atzinuma), kurā konstatētas medicīniskās pretindikācijas transportlīdzekļa vadīšanai, un Veselības inspekcijas 2018.gada 3.septembra lēmuma Nr.1.3-2/15428/39 atzīšanu par prettiesisku.

Spriedumu var pārsūdzēt Administratīvajā apgabaltiesā viena mēneša laikā no sprieduma sastādīšanas dienas, iesniedzot apelācijas sūdzību Administratīvās rajona tiesas Jelgavas tiesu namā.

Tiesnese S. Ozola